

NIEUWSTIJDINGEN.

OOST-INDIË.

BATAVIA den 1 juni. Z. Exc. de gouverneur-generaal, benevens me- vrouw de baronesse van der Capellen, en al de personen tot deszelfs ge- zelschap en gevolg behoorende, hebben den 23 april Banda bezocht, aan boord van de Eurydice, de Sirene en de Doerga. De belangen der perkeniers, en de kultuur der op Banda vallende speerijfen, te weten foelie en noten- muscaat, en de handelsbetrekkingen dezer eilanden, schijnen het onderwerp van de bijzondere overweging van Z. Exc. te zijn geweest. Dezelve is, met zijn gevolg, den 3 mei, na des morgens de godsdienstoefening, onder gehoor van den zendeling Finn te hebben bijgewoond, weder afgezeild en den vol- genden morgen te Saparoea ontscheept.

Bij de aankomst op den 22 voor Neira, op Banda, heeft een geheel on- verwacht verschijnsel plaats gehad. De brandende berg Goenong Apie name- melijk, opende op dien dag tegen vier ure 's namiddags, op het oogenblik dat het eskader zeer dicht onder denzelfden genaderd was, eensklaps eenen nieuwen krater, en brakke zulk een rook en asch, dat op het aanraden van een' per- soon, die in 1820 geruime was geweest der verwoestingen, toen door dezen berg aangerigt, het beter werd geoordeeld voor het oogenblik niet binnen te loopen, maar integendeel weder op zee te steken, ten einde eenigen tijd afte wachten wat van deze uitbarsting worden zoude. De berg ging voort met ongelofselijke dikke smook op geven en asch uit te werpen, van tijd tot tijd werd ook gedruisch gehoord als van donderslagen en vuur op den top be- speurd, niet ongelijk aan bliksemstralen, doch het bleek al spoedig dat deze uitbarsting van geene erge gevolgen zoude zijn, zoo als zich gelukkig se- dert bevestigd heeft.

Het tafereel, hetwelk deze zoo plotselinge en te eenemaal onverwachte verwoesting opleverde, laat zich moeijelijk beschrijven.

Voor die genen die den Bandaschen vuurberg en het pittoresque van des- zelfs ligging kennen, zal zulks eenigzins begrijpelijk worden, wanneer zij zich den zwarten kruin van dien berg verbeelden, tot op eene aanmerkelijke hoogte gekroond en omhuld in pik zwarten smook, die golvend maar statig en langzaam, vermits er geen wind was, uit den nieuwen krater opstijgende, als onbewegelijk op zekeren afstand hangen bleef, en waaruit zich een hagel- witte asch ontlastte, die in het nedervallen de rookwolken op de schilderach- tige wijs schakeerde. In den nacht was de rook weder als gewoonlijk ver- minderd, en slechts een paar reizen werden uitstortingen van gloeiende asch vernomen.

Eene publikatie van den gouverneur-generaal, den 29 april te Banda- Neira afgekondigd, heeft ten doel om, in afwachting van meer algemeene en bijzondere bepalingen, de meest dringende voorzieningen daar te stellen tot opbeuring der ingezetenen van de Bandasche eilanden en omliggende oorden. Deze voorzieningen strekken inzonderheid tot opheffing der noodeloos drukken- de wetten omtrent den alleenhandel in speerijfen, tot juistere bepaling van het grondgebied der eilanden, tot wering van willekeur in de gedragingen der ambtenaren en tot gereedere uitoefening des regts.

RUSLAND.

PETERSBURG den 13 oktober. Het tot heden plaats grijpende misbruik, namelijk het afstaan van lijf-eigenenen aan personen, die zoodanige niet mogen bezitten, tegen betaling van overeengekomene huur-renten, is aan de landhe- ren (Gutsheeren), bij eene gestrengte verordening, verboden geworden.

Dezer dagen verwacht men alhier van de Uralsche goudbergwerken 200 pud of 8000 ponden goud, hetwelk gedeeltelijk aan de kroon, doch mees- tendeele aan partikulieren behoort. De goud-wascherijen leveren aldaar zoo veel goud op, dat de koper- en ijzer-bergwerken in die streken bijna stil staan.

DUISSCHLAND.

AUGSBURG den 26 oktober. Wij ontvangen van Triest de volgend tijding, gedagteekend den 14 oktober:

Een schip, in negen dagen van Chisme aangekomen, heeft de tijding aan- gebracht, dat de vereenigde Turksch-Egyptische vloot, den 25 september, den Grieksch tusschen Samos en Pathmos een nieuwen slag heeft geleverd, waarbij de Turken wederom geslagen zijn. Hunne vloot is vervolgens naar Myriene geweken. De geheele magt der Turken bestond toen slechts uit 35 zeilen, die door 24 Grieksche schepen werden vervolgd. Al de Egyptische transportschepen waren te Boudroum achtergelaten, of door de Grieken ge- nomen. Partikuliere brieven van Corfu, van den 27 september, melden, dat Ibrahim Pacha, kommandant der Egyptische expeditie, en zoon van den onder-koning; de vice-admiraal Ismael Gibraltar, en een renegaat, die den titel van pacha heeft en aide-de-camp van den generaal Grouchy is geweest, en die sinds eenige jaren de krijgstoerusting van den onder-koning heeft be- stuurd, benevens eene som van 8 millioen piasters in numerair, in de laatste zee-gevechten zijn genomen, en door de Grieken naar Napoli-di-Romania zijn opgebracht.

Ten gevolge van de jongste gevechten in den Archipel, wordt nu de zaak der Grieken als beslist beschouwd, en men wil weten, dat eene groote mo- gendheid zich ten voordeele derzelve heeft verklaard; zoo dat men tegen het voorjaar belangrijke gebeurtenissen te gemoet ziet.

FRANKFORT den 28 oktober. Een buitengewoon courier van Konstanti- nopol brengt berichten mede van den 9 oktober. De divan is radeloos en weet niet meer welke middelen hij de hand te nemen; alle de onheilen te land en op zee zijn onder het publiek bekend.

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN den 29 oktober. De generaal Lafayette, die sedert eenigen tijd als in zegenpraal de Vereenigde Staten doorloopt, en overal op het uitste- kendst ontvangen en met de grootste geestdrift toegejuicht wordt, heeft ook een bezoek aan Joseph Buonaparte op zijn landgoed bij Trenton gegeven, en heeft twee uren met hem doorgebracht.

In verscheidene onzer couranten vindt men de aankondiging, dat den 7 der volgende maand eene inrekenings-lijst in de voornaamste clubs dezer hoofd- stad zal voorgelegd worden om eene vereeniging te vinden van 30 dames en heeren, ten einde een jacht uit te rusten, waarmede zij eene reis naar de Mid- dellandsche en Zwarte zeeën doen, en de kusten van de Grieksche eilanden, van Klein Azie, van Syrie en van Egypte bezoeken zullen. Het jacht zal kostbaar toegerust worden, en alle begeerlijke gemakken opleveren. Het voed- sel en de wijnen zullen van de beste hoedanigheid zijn, en de kosten, voor ieder persoon zullen slechts 800 p. st. voor 3 jaren zijn. Onze aanzienlijke lieden, die wat te veel vertering gemaakt hebben, zullen dus van deze 3jari- ge reis gebruik kunnen maken als een geschikt middel van bezuiniging.

— Te Duins is een ontzettend groot, in Canada gebouwd, schip, van huss genaamd, aangekomen, dat, toen men het in 't gezigt kreeg, het drijvend eiland scheen te wezen, terwijl deszelfs masten naar kerktoren ge- lieken. Hetzelve had het anker geworpen naast het wachtchip Radisson, hetwelk, hoezeer van den eersren rang zijnde, niet grooter dan een klein schepen te zijn. Naar men verneemt, wordt een nog grooter vaartuig in Ca- nada gebouwd. Overigens schijnen deze vaartuigen eenvoudiger bestemd te zijn om, als zeevloten, ééne reis met hout te doen, en dan afgebroken te worden, even gelijk men met de houtvloten gewoon is, die de rivieren af- komen.

Men verhaalt, op geloof van een bijzonderen brief van Rio-Janeiro, dat de president der Vereenigde Staten van Amerika de onafhankelijkheid van Brazilië, onder het bestuur van keizer Pedro I, formeel erkend heeft.

ITALIË.

ROME den 2 oktober. Er is, den 21 september, in tegenwoordigheid van Z. H., eene algemeene kerkvergadering gehouden, welke alle kardinalen en adviseurs bijgewoond hebben. De kardinaal Galeffi, rapporteur in de zaak der zaligspreking van den eerwaardigen Hippolytus Galantini, stelde in dezelve de vraag voor, of men, na de deugden en mirakelen te hebben aangenomen en erkend, veilig tot eene zaligspreking kon overgaan. Men heeft te Florence, in de moederkerk der congregatie van de christelijke leerstelling, door dien godvruchtigen gesticht, gebeden gehouden, ten einde te dezer zake gelukkig- lijk te mogen slagen, en in de nationale kerk van St. Jan der Florentyners, te Rome zijn gelijke gebeden gedaan. Hoezeer alle kardinalen, kerkvoogden en adviseurs eenstemmig oordeelden, verkoos de heilige vader, de uitspraak uit te stellen, tot tijd en wijle hij van den Allerhoogsten daarin licht zou heb- ben ontvangen. Den 20 september, zijnde de heilige dag van St. Michiel, beschermmer der kerk, heeft Z. H., na hunne eminentien de kardinalen Della Somaglia en Galeffi op het Vakikaan te hebben doen roepen, het decreet nie- gevaardigd, dat men veiliglijk tot de zaligspreking kon overgaan, en dat op apostolische brieven, in den vorm van eene breve, zoude worden uitgevaan- digd, ten einde deze zaligspreking in de St. Pieterskerk te vierden. Denzelfden dag, kondigde de Paus een gelijksoortig decreet af, tot heiligverklaring van den welgelukzaligen Jan Jozef de la Croix, van Napels, en tot zaligspreking van Alphonsus Rodriguez, tijdelijken medehelper van het genootschap van Jezus (de Jezuiten).

PORTUGAAL.

LISSABON den 9 oktober. Het schijnt dat het Engelsche eskader, het- welk onder het bevel van den admiraal Beauclerc in de Taag voor anker ligt, aldaar nog langen tijd zal verblijven, alzoo de levensbehoefden ten gebreke voor een jaar lang zijn aanbesteed.

SPANJE.

MADRID den 22 oktober. Er is geen twijfel aan, of ons gouvernement heeft zeer belangrijke nota's van het kabinet der Tulleren ontvangen, ten- doel hebbende den vrede en de rust in Spanje te herstellen en er een vast en bestendig bestuur te vestigen, hetwelk in staat is de partijen te verzoenen en te bedwingen; doch er is ook geen twijfel aan, of de weldadige bedoelingen van Z. M. Karel X zullen verijdeld worden, even als die van zijnen door- luchtigen voorganger, ten zij dat de Fransche ministers eene nadrukkelijker taal aannemen en eindelijk op eene vrijmoedige en stellige wijze tot een besluit komen. Terwijl men nota's uitwisselt wegens verbeteringen, die wel in de portefeuilles der ministers zullen blijven berusten, kondigt men niet althans de- creten af die alle hoop op vrede en orde vernietigen, maar men heeft zelfs van eene aanstaande herstelling der inquisitie, waarvan het opperhoofd, zoo- men zegt, zou worden opgedragen aan den barvoeter kapitein Velez, die- bischop van Burgos is geweest, en dien Z. M. in den apostolischen zetel van Spanje, het aartsbisdom van St. Jacobus, in Galicie, heeft benoemd, met een inkomten van ongeveer 150,000 fr.

Al de hoop op de uitkomst die men van de pogingen der buitenlandsche mi- nisters, op het Escuriaal vereenigd, verwachtte, zijn vernietigd, en de weep- zuchtige partij neemt met den dag toe. De strijd is intusschen hardnekkiger dan ooit tusschen den heer Ugarte en den hertog van Infantado, en beiden geven zich geene moeite om den haat, die zij elkander toedragen, te ver- bergen.

De minister van gracie en justitie heeft aan alle gerechtshoven eene circulaire gezonden, waarbij hij dezelve te kennen geeft, dat Z. M. niet zeer voldaan is of de traagheid waarmede zij de instructie der procedures voor staatkundige misdrijven voortzetten.

Behalve de maatregelen van gestrengheid die het gouvernement neemt om de revolutionaire misdaden te betengelen, neemt hetzelve nog andere van al- gemeene politie, die niet minder streng zijn: de voormalige bisschop-coadjutor van Madrid, de heer Castrillo, ex-lid der cortes van 1820, die sit en af- gezonderd in een klein dorp bij Talavera woonde, is in het klooster van la Cabrera, in eene wildernis tusschen de bergen van Guadarrama en Somosierra gelegen, opgesloten; eene plaats alwaar men voorheen de geestelijken van zekeren rang, die men met de uiterste gestrengheid wilde straffen, heenzond, en er is geen twijfel aan, of de personen, die het ongeluk hadden om der- waarts verbannen te worden, zouden liever de galeijen hebben verkozen.

De geestelijkheid is geslaagd om een harer leden, de heer Aldama, van de doodstraf te bevrijden, waartoe hij veroordeeld was, omdat hij, op verzoen- gen hem door de municipaliteit van Madrid gedaan, den koning, toen deze in 1821 van het Escuriaal te Madrid terugkwam, de constitutie heeft aange- boden. De heer Aldama is voor zijn leven lang in een klooster gesloten.

Het gerucht loopt, dat de generaal-en-chef, burggraaf Digeon, die zich thans te Madrid bevindt, in den loop der aanstaande maand naar Parys staat te vertrekken, en van zijn bevel over het bezettings-leger zal ontheven worden.

Volgens de staten van het effectief der koninklijke militie, door de ka- piteins-generaal der provincien ingezonden, zijn deze, wel gewapend en uit- gerust, over de geheele uitgestrektheid van het rijk 100,000 man sterk; men begroot op een gelijk getal die vrijwilligers, welke hunne wapens of kleding nog niet hebben ontvangen. Doch van eenen anderen kant is onze militie II magt zeer zwak; zij bestaat uit acht regimenten in Andalusië, twee in het koninkrijk Valencia, twee in Arragon, twee in Valladoïd en uit provinciale militie: het zijn deze korpsen alleen die eenige wezenlijke kracht hebben, want, ofschoon wij in naam nog vele regimenten in de andere provincien des rijks hebben, zoo bestaan deze slechts op de lijsten; ook zijn deze nog niet volledig in onder-officieren.

